

školský. Ale dobré drama může napsat jen muž. Muž-básník: to chtěl jsem říci těmito řádky.

Národní divadlo: Božena Viková-Kunětická: Dospělé děti

Tato ne veselohra, ale hrubozrná fraška úctyhodně starožitného stříhu bude mítí snad jeden výsledek: otevře snad zrak málo prozíravým ctitelům autorčiných starších hyperpatetických feministických románů, Medřické, Vzpourey a Pána, a poví jim snad, jak duté jest nitro těchto pestrých skořepin. Autorka napsala v Dospělých dětech bezděčnou parodii svých deklamačně přetopených ženských rekyň, které zatím co blouzní o ideálních thematech, pošilhávají po věcech velmi pozemských. A autorka vyznala tu i bez mučení, čeho by se dostalo mravně nezávadnému a cudnému muži, kterého se domáhala v Pánovi, kdyby se s ním sešla některá její rekyně v životě: posměchu a opovržení. Poučná hra a věru důsažná i bez těch symbolických perspektiv, které do ní vkreslila rukou tak odvážnou pí Viková-Kunětická ex post nedávno ve feuilletoně v Národních listech. „Byla by to kapitola dlouhá a smutně šerá,“ píše tam autorka, „kdybych měla vysvětlovati, kudy jsem šla a kde zakrývala jsem si oči v zoufalství, abych unikla jediné bídě člověka: t. j. bídě jeho nízkých pudů nejen tělesných, ale i duševních... Na Dospělých dětech znázornila jsem je krysou, kterou Doda vynesl...“ Ejhle, jaká jinotajná hloubka! Alegorický smysl krysy tedy již šťastně máme. Kdy se nám dostane symbolického výkladu dětských plenek?

*Národní divadlo: Guinona a Bouchineta Její otec;
J. Klapky Jeroma Neznámý*

Nešťastná hvězda, pod níž stojí již pravidelně překladový repertoír naší zemské scény, sluje v případě Guinonově prostě lenivá pohodlnost. Guinon jest opravdu zajímavý autor, který

napsal nejednu hru myšlenou netriviálně, a nebylo nesnadno orientovat se v jeho díle; ale umělecká správa Národního divadla přenechala tuto orientaci Němcům a po jejich vzoru odkryla Guinona v jeho hře nejslabší. Její otec připomíná slovo Sainte-Beuvovo, že nejbědnější napodobení jest to, kterým napodobí autor svou lepší minulost a jimž opakuje mechanicky a rutinérsky, co kdysi říkal organicky a tvořivě; to jest znak opravdového úpadku. Guinon zparodoval zde tímto zlým způsobem svou pěknou ironickou invenci smířlivých řešení dravých konfliktů. Za pohodlné a prostoduché režie p. Seifertovy sehrána byla francouzská veselohra s jednosmyslností i jednomyslností zakázanou policejně již i v městech provinciálních. Jen pí Červená a p. Schlaghammer dobrali se čehosi, co se dá nazvat hereckou interpretací. —

Pravidelný roční kozácký zájezd p. Muškův do moderní dramatické literatury anglické vynesl tentokrát divadlu kořist ubohou. Američan J. Klapka Jerome minul se svým povoláním: ten muž měl být quakerským kazatelem a ne dramatikem. Tyto psychologické hokuspokusy mohly by vyloudit na ret úsměv, kdyby nebyly tak bezmezně nudné a kdyby se neopakovaly jedenáctkrát za sebou beze změny. Tato „triviální komedie pro seriosní lidi“ jest jen nepodařený převlékací šprým masopustní; bylo by možno bráti jej shovívavě jen tehdy, kdyby trval deset minut.

*Národní divadlo: Ludwiga Thomy Mravnost;
Karla Želenského Oasa*

Autor Mravnosti, básník simplicissimovských Grobheiten a autor selských povídek a románů hodně lokálně spoutaných, není tím, kým rád vystupuje: nemá té bohaté, pestré a nepřebírané *vis comica*, prostoupené fantastičností, kypící fabulací i bezprostředním životním smyslem, třeba brutálním, jaké jest třeba, aby vznikla opravdová satirická *báseň* scénická. Místo ní podal Thoma v Mravnosti jen jakýsi literární feuilleton, ostatně